

ETHICS IN H2020 PROPOSALS AND PROJECTS

Technology Centre CAS
hillerova@tc.cz

Most proposals contain (often not recognised) ethical issues which **must be **sufficiently** addressed.**

Considering ethics in research project:

- Ensures that your work is within the legal framework
- Enhances the quality of research

Legal basis: - H2020, Art. 19 Ethical principles

....shall comply with ethical principles and relevant national, Union and international legislation, including the Charter of Fundamental Rights of the European Union and the European Convention on Human Rights and its Supplementary Protocols.

MAIN ETHICAL PRINCIPLES

Respect human dignity and integrity

Ensure honesty and transparency towards research subjects - *free and informed consent (as well as assent whenever relevant)*

Protect vulnerable persons

Ensure privacy and confidentiality

Promote justice and inclusiveness

Minimise harm and maximise benefit

Share benefits with disadvantaged populations, especially if the research is being carried out in developing countries

Maximise animal welfare - *in particular by ensuring replacement, reduction and refinement ('3Rs') in animal research*

Respect and protect the environment and future generations

Follow highest standards of research integrity (i.e. avoid fabrication, falsification, plagiarism, double funding, etc.)

ETHICS APPRAISAL PROCEDURE

3 Main Steps

ETHICS APPRAISAL STEPS

Activity	Who?	When?	How?
Ethics Self-assessment	Applicant	Application phase	Consideration of ethical issues of the proposal
Ethics Pre-screening/Screening	Ethics experts	Evaluation phase	Review of application material
Ethics Assessment (for proposals involving hESC or raising serious ethical issues: severe intervention on humans)	Ethics experts	Evaluation/ Grant preparation phase	Review of application material
Ethics Check/Audit	Ethics experts	Implementation phase	Review of project deliverables/interview with applicants

Source: European Commission

ETHICS AT EVALUATION

In addition to their scientific merit, all proposals are evaluated on their *ethical* and social impact

All proposals retained with a view to funding undergo an **Ethics Review:**

- 1) Ethics screening**
- 2) Ethics assessment (*if appropriate/recommended*)**

- Performed during scientific evaluation or shortly after
 - Application's self-assessment considered
 - Particular attention paid to proposal's:
Objectives, Methodology; Potential impact
 - Proposals requiring ethical approval at national level identified
 - Experts may recommend Ethics Assessment due to the complexity or the nature of the ethical issues
 - **All proposals involving use of Human Embryonic Stems Cells (hESCs) will automatically go to an Ethics Assessment**
-

In-depth analysis of the ethical issues

Ethics Screening conclusions considered

Only performed when appropriate/recommended

Limited number of proposals:

Severe intervention on humans;

Lack of appropriate ethics framework in the country where the research will be performed;

Automatically for proposals involving Human Embryonic Stems Cells (hESCs).

Ethics screening and assessment normally occurs prior to the signing of the grant agreement

ETHICS AT PROPOSAL STAGE

Proposal should proactively demonstrate that all **ethical issues have been considered**

Proposal should be **'Ethics Ready'**

Consider the budget for ethics measures in WPs

BASIC ASSUMPTIONS OF GOOD PROCESSING OF ETHICS IN PROPOSAL

- Ideally apply: **ethics by design!**
- Do not let the processing of ethics to the last minute.
- Consider all aspects of the project from an ethical point of View – The **GUIDE** is your **HELP** .
- Evaluate the **methodology** of work from an ethical point of view and describe it !
- When filling the Ethics issues table, **use GUIDE!**
- Assess possible risks in terms of ethics!
- Realize that practically all proposals are to deal with ethics in section 5 of the draft
- Consult the ethical aspects of the project in time (not only e.g. data protection) to avoid elaboration of new **deliverables required!**

GUIDE HOW TO COMPLETE YOUR ETHICS SELF-ASSESSMENT

- http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/ethics/h2020_hi_ethics-self-assess_en.pdf
- Guidelines are designed to help applicants in getting their proposal **ethics-ready**
- More than „how to“
- Covers most of the ethics issues arising in research projects and gives **advice on dealing with classic cases**
- Well structured
- Background documents & further reading

ETHICS WORK PACKAGE ?

- Do not include a work package dedicated to ethics in your proposal. Instead, address all applicable ethics issues **in the ethics section in Part B** of the proposal (objectives, methodology, impact). Costs for Ethics Issues integrate into related WP. For detailed explanation use part 5 (no page limit).
- Use Ethics WP for proposal with sensitive/enormous ethics.
- If your proposal is selected for funding and ethics review requires additional obligations, a work package called "**ethics requirements**" will automatically be added during grant preparation. This work package will contain the **additional obligations** in the form of 'ethics deliverables

COSTS FOR „ETHICS “

- Include the **resources necessary** to comply with ethics-related obligations in **the work package that gives rise** to the underlying ethics issues, respectively.
 - Alternatively, **include these resources** in a horizontal work package "**project management**" or similar. Only include resources needed after project start.
 - **No resources can be associated** with the **automatically added work package "ethics requirements"** or with **'ethics deliverables'**.
-

Section 4 'Ethics Issues Table' – 11 Questions:

1. **Human embryo/foetuses**
2. **Human beings**
3. **Human cells/tissues**
4. **Personal data**
5. **Animals**
6. **Non-EU countries**
7. **Environment, health & safety**
8. **Dual-use**
9. **Exclusive focus on civil applications**
10. **Potential misuse of research results**
11. **Other ethics issues**

PROPOSAL PART A

 European Commission - Research - Participants Proposal Submission Forms Directorate-General for Research and Innovation	
<i>Proposal ID</i>	<i>Acronym</i>

4 - Ethics issues table

		Page
1. HUMAN EMBRYOS/FOETUSES i		
Does your research involve Human Embryonic Stem Cells (hESCs) ?	☐ Yes ☒ No	
Does your research involve the use of human embryos?	☐ Yes ☒ No	
Does your research involve the use of human foetal tissues / cells?	☐ Yes ☒ No	
2. HUMANS		
Does your research involve human participants?	☐ Yes ☒ No	
Does your research involve physical interventions on the study participants?	☐ Yes ☒ No	
Does it involve invasive techniques?	☐ Yes ☒ No	
3. HUMAN CELLS / TISSUES		
Does your research involve human cells or tissues? If your research involves human embryos/foetuses, please also complete the section "Human Embryos/Foetuses" [Box 1].	☐ Yes ☒ No	
4. PROTECTION OF PERSONAL DATA ii		
Does your research involve personal data collection and/or processing?	☐ Yes ☒ No	
Does your research involve further processing of previously collected personal data (secondary use)?	☐ Yes ☒ No	
5. ANIMALS iii		
Does your research involve animals?	☐ Yes ☒ No	

Use the GUIDE when filling in

PROPOSAL PART B

SESSION 5.1: ETHICS

- **This section is not covered by the page limit – USE IT!**
 - **Make the explanation even if all your answers in the table were NO!**
 - **Describe how the proposal meets the national legal and ethical requirements of the country or countries where the tasks raising ethical issues are to be carried out;**
 - **Explain in detail how you intend to address the ethical issues in research objectives , research methodology and the potential impact of the research (extended information, risk benefit analysis,).**
-

PROPOSAL PART B

SESSION 5.1: ETHICS

- **Provide the necessary confirmation according to national legislation - confirmation of ethics committee, notification of work with data, accreditation, authorisation, licencing, statements of having documents, access to data – secondary use ...)**
- **English summary if document is not in English**

HUMANS IN RESEARCH (1)

Humans - participation of volunteers, patients, children, ethnic groups ... researchers themselves

Always follow rules:

- **Preservation of privacy**
- **Data protection**
- **Protection of the health and safety of participants**

HUMANS IN RESEARCH (2)

Work with people:

- **Collecting biological samples, personal and sensitive data, medical procedures, interviews, observation, secondary use of data and information collected for other purposes (other project), use of official data sets, social media**
- **Use of questionnaires, interviews, experiments with volunteers.**
- **It is always necessary to provide the draft of the informed consent (+ detailed information to participants about procedures, data handling ...)**

HUMANS IN RESEARCH (3)

- **Participation of volunteers - how they are hired, searched and informed; impacts of their choice, health status**
- **Physical intervention (samples, procedures, ...)**
- **Risk analysis of procedures, description of treatment of biological samples,**
- **Mostly related to ethics of the work with personal and sensitive data.**
- **Indicate conformity to national and EU legislation.**

Zdroje tkání/buněk

- **komerční**
(popsat poskytovatele + případně dovozní licence)
- **získané během podaného projektu**
- **získané z jiného projektu, jiné laboratoře nebo instituce, případně z klinické praxe (sekundární užití)**
- **získané z biobanky**

Vždy detailně popsat výzkumný materiál , doložit povolení etické komise a akreditaci pracoviště (k práci nebo sběru).

HUMANS CELLS OR TISSUES LEGISLATIVA

Platí EU direktiva 2004/23/EC o standardech kvality a bezpečnostních norem pro darování, odběr, vyšetřování, zpracování, konzervaci, skladování a distribuci lidských tkání a buněk.

Obsahuje i definice pojmů a informace, na které typy tkání se direktiva vztahuje i nevztahuje (*..na krev a její deriváty (jiné než krvetvorné progenitorové buňky) a lidské orgány a orgány, tkáně nebo buňky živočišného původu..*).
Obsahuje také odkazy na zákony.

V češtině: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32004L0023&from=EN>

Přehled držitelů povolení činnosti v oblasti lidských tkání a buněk: SÚKL (květen 2019) + přehled krevních bank.

Vzorky získané během daného projektu

Detaily o zdrojích - vlastní odběr:

- způsobu odběru/získání
- množství vzorku,
- doba uchování,
- způsob skladování
- a historie po ukončení projektu (zničení, uchování – myslete na další výzkum)

Vždy doložit vzor informovaného souhlasu (podepsané uchovat) a informační leták (doporučení do návrhu projektu).

Způsob výběru dárců, ochrana osobních údajů (minimum dat, anonymisace, pseudonymizace)

Vzorky získané z jiných projektů nebo institucí

Detaily o zdrojích

- **název instituce a země, ve které se nachází,**
- **detaily legislativy, podle které je materiál uchováván**
- **doba uchování,**
- **a historie po ukončení projektu (zničení, uchování – myslete na další výzkum)**
- **potvrzení, že vzorky jsou plně anonymní**
- **pokud nejsou anonymní, instituce musí mít souhlas dárce pro sekundární (další užití)**

Doklady:

kopie importní licence (pokud je vyžadována) a potvrzení instituce, že měla informovaný souhlas pro další užití odebraných vzorků.

Vzorky získané z biobank

Popsat:

- **název biobanky a země, ve které se nachází,**
- **detaily legislativy, podle které je materiál uchováván**
- **doba uchování,**
- **a historie po ukončení projektu (zničení, uchování – myslete na další výzkum)**
- **potvrzení, že vzorky jsou plně anonymní**
- **pokud nejsou anonymní, biobanka musí mít souhlas dárce pro sekundární užití**

Doklady:

kopie importní licence (pokud je vyžadována) a potvrzení biobanky, že měla informovaný souhlas pro další užití odebraných vzorků.

Sekundární užití

Klinická praxe – pro užití vzorků odpadu z operací nebo pro cílený odběr: musí být vždy informovaný souhlas dárce (pro určitý projekt nebo typ výzkumu, případně obecně pro další použití).

Cílený odběr většího než obvyklého množství – doložit informovaný souhlas s vysvětlením proč, kolik, rizika a benefity, doba uchování, likvidace, další užití..

Obecně: informovaný souhlas dárce pro další užití, legislativu, podle které je vzorek uchován, doba uložení a likvidace.
Popsat data, která provázejí vzorek.

Biobanka

- **Neustálená definice, národní normy**
- **Biobanky jsou základním nástrojem moderního biomedicínského výzkumu a skládají se ze dvou odlišných částí: biologického materiálu, který je sbírán, zpracován a dlouhodobě skladován a databáze obsahující informace o demografických a klinických datech náležejících každému vzorku a tato databáze je součástí biobanky.**
- **Řídící struktura, etická komise, zájmy dárců a uživatelů**
- **Biobank and Biomolecular resource Research Infrastructure Consortium (BBMRI- ERIC)**

-
- <https://biobanka.fnplzen.cz/sites//users/biobanka/biobanky.pdf>

Biobanka – ukládání vzorků

- **Informovaný souhlas dárce**
- **Soulad s legislativou národní a EU, etické standardy**
- **Zpracovat zprávu o klíčových aspektech aktivit biobanky:**
 - Typech dárců
 - Typech vzorků (anonymní nebo plně identifikovatelné)
 - Asociovaných informacích (jméno/kód; věk, pohlaví ...)
 - Osobních údajích plynoucích z analyzovaných vzorků anonymních i identifikovatelných
 - Informace o standardních procesech přijímání a poskytování vzorků (zajištění přesnosti); sdílení benefitů se třetími zaměři

Informovaný souhlas

- **Užití vzorku pro genetický výzkum musí být explicitně vyjádřeno**
 - **Jazyk srozumitelný dárce**
 - **Účast je dobrovolná a lze kdykoliv vystoupit včetně vzorků**
 - **Účel odběru vzorku (projekt a jeho výsledky, další zpracování, případně komerční využití)**
 - **Rizika spojená s účastí**
 - **Benefity pro dárce a pro koho dalšího**
 - **Procedury spojené s vedlejšími nálezy (incidental findings)**
 - **Ujištění o pojištění**
 - **Popis vzorku a doprovodných údajů (nutné minimum)**
 - **Likvidace materiálu po skončení projektu/explicitní povolení pro užití v dalším výzkumu**
-

DATA IN PROJECTS

- Personal, sensitive, scientific, technical
 - **What** data will be collected or generated by the project?
 - **Why** the data will be collected (clear reason), the origin of the data, secondary use of data - authorization
 - **How** will they be processed? What are the risks? (Analysis)
 - What **standards** will be used?
 - How will data be used, shared, accessed, protected ... if they are not made available explain why; commercial use?
 - Data aggregation - another sense? Hazard? Misuse?
 - How will they be protected and stored?
-
- **What happens with data after the project? Responsibility!**

RISKS TO CONSIDER?

- **Within the duration of the project:**
data collection, data anonymization, data usage, data format, storage, data access - project partners, data transfers (EU and non-EU), linking collections, ...)
- **After the end of the project (storage, form of data, access to, liquidation of data, the possibility of stealing, misuse, interconnection with other data ...)**
- **Describe possible risks and appropriate measures carefully**

DATA MANAGEMENT PLAN

Describes the data management life cycle for the data to be collected, processed and generated (in proposal – first version)

- **the handling of research data during & after the end of the project**
- **what data will be collected, processed and/or generated**
- **which methodology & standards will be applied**
- **whether data will be shared/made accessible via open access**
- **how data will be curated & preserved (including after the end of the project)**
- **how will data be exploited &/or shared/made accessible for verification & reuse?** (linked-up to open access to data)

WHICH DATA TO PROTECT?

- **All of which are subject to the laws!**
 - protection of personal and sensitive data,
 - Privacy Protection
 - respect for fundamental human rights,
 - security (classified information)
- Scientific data
- Data protection (personal) - Strict EU and national legislation (one of the EC's priorities)
- Data protection regulation (EU) 2016/679
<http://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>

Závazný text je i v češtině - definice pojmů, zásady zpracování, podmínky vyjádření souhlasu

- **CZ legislation: Act 110/2019 Coll., on the Processing of Personal Data, new version 24/4/2019, www.uoou.cz**
- **Examples of personal data: name, address, ID, email, CV, bank account or phone number, health records, etc.**
- **Processing (manual or machine) of personal data, examples: creating lists for emails, subscriber lists, creating databases, remuneration data, job timetable, project planning with names, etc.**
- **Processing of data obtained in interviews, from videos, position tracking, working with volunteers, or patients....**
- **What to describe in proposal see slide 30- Data in projects**

Dokumenty:

- **Vždy informační leták a informovaný souhlas včetně způsobu jeho získání.**
- **Popis opatření pro dodržení pravidel (informace o DPO), zabezpečení neautorizovaného přístupu.**
- **Užití získaných dat pouze k popsanému účelu**
- **Sběr pouze minimálně potřebných údajů**
- **Popsat, zda budou data anonymizována/pseudonimizována**
- **Popsat případný transfer údajů (pozor na země mimo EU)**
- **Sběr citlivých údajů: kategorie, vysvětlit důvod, pokud možno anonymizovat)**
- **Genetická, biometrická a zdravotní data – deklarované potvrzení souladu s legislativou země, kde jsou sbírána**
- **Profilování a monitorování jednotlivců - detaily metodiky, analýza rizik , informace účastníků - složitější případy:**

vyjádření relevantní instituce (v ČR ÚOOÚ)

SEKUNDÁRNÍ UŽITÍ DAT

- **Detaily o zdroji a charakteru dat a způsobu jejich zpracování**
- **Vysvětlit, že všechna užitá data jsou potřebná pro projekt.**
- **Vysvětlit, proč není možné zpracovat anonymní údaje.**
- **Doložit – deklaraci potvrzující legitimní důvod zpracování;**
- **Doložit povolení vlastníka dat k jejich zpracování a informovaný souhlas, informační leták**

- **Data z veřejných zdrojů – potvrdit, že mohou být volně užitá, je-li vlastník/správce, přiložte jeho povolení**

- **Transfer dat do země mimo EU – popište charakter dat a opatření k zachování práv účastníků . Doložit deklaraci o souladu se zákonem GDPR (*web EU: standard contractual clauses for data transfer between EU and non-EU countries.*)**

- **Odkaz na seznam bezpečných zemí (slide 39)**

ANIMALS (1)

Reasons for animal use, nature of experiments, methodology, species and number of animals.

Specify why no alternative path is possible.

Compliance with Rule 3R: Replacement, Reduction, Refinement

- **Replacement** - justification why there is no other way to get results, replace higher species with lower ones
- **Reduction** - Explain why the recommended number of animals is needed and describe procedures to reduce their number
- **Refinement** - improving care and breeding, minimizing pain and stress, providing trained staff

ANIMALS (2)

Specify animal type:

monkeys, gorillas, chimpanzees, dogs, cats?
(For higher species mention the personal history),

genetic modifications, cloning, ...

Provide/describe

- **Authorization for the supply of animals, staff licenses, method of breeding, ..**
- **Appropriate national and EU legislation (Directive 2010/63 / EU)**
- **Alternatives for animal testing: <http://ecvam.jrc.it>**
- **http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/index_en.htm**

NON-EU COUNTRIES IN PROJECT

- **Part of the research takes place in a third country (the type of research must not be banned in the EU, cooperation with local authority and an independent third country ethics expert)**
 - **EU researchers work in a third country - risk assessment, safety and health measures, insurance, ...**
 - **Participants or sources are from a third country (risk assessment, risk-benefit), benefits to a third country**
 - **Material transfer (permission, export license)**
 - **Transfer of personal data to non-EU countries - specific restrictions? Regulation (EU) 2016/679/ EC; safe countries https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/international-dimension-data-protection/adequacy-decisions_en**
 - **Using local resources, working with people**
-

NON-EU COUNTRIES IN PROJECT

- **Uvést detaily o aktivitách – etické povolení/autorizace; potvrdit, že výzkum je povolen v EU**
- **Popište detailně které místní zdroje budete využívat (zvířecí, lidské tkáně nebo ostatky, živá zvířata, ohrožené druhy rostlin nebo zvířat – doložte povolení a dokumentaci o souhlasu s příslušnými mezinárodními konvencemi.**
- **Dovoz materiálu do EU – exportní/importní povolení**
- **Uved'te výhody plynoucí pro obě strany a vstřícnost k potřebám místního výzkumu, odpovídající mezinárodní deklarace**
- **Bezpečnostní opatření pro výzkumníky**
- **Užití genetických zdrojů (zvířata, lidé) – Nagojský protokol a EU zákony**

NAGOJSKÝ PROTOKOL

- Mezinárodní dohoda o přístupu ke genetickým zdrojům (ABS – Access and Benefit-sharing)
<https://www.cbd.int/abs/text/default.shtml>
- Evropská legislativa – (EU)511/2014 – opatření pro dodržování pravidel plynoucích z ABS
- Text v češtině: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0511>
- Definice pojmů, oblast působení, věcná působnost (s příklady), příklady činností, které spadají do působnosti
- Postup, jak prokázat náležitou péči:
 - a) mezinárodní certifikát o shodě + dohodnuté podmínky
 - b) uživatel musí získat informace a dohodnout podmínky (taxativní vyjmenování, +uchování po dobu 20 let)
- Prohlášení o náležité péči je povinné v fázi financovaného výzkumu; **prováděcí nařízení (EU)2015/1866** – i česky
- Gestorem v ČR je MŽP, eliska.rolfova@mzp.cz, tel.: 267 122 030
odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků

Research that may adversely affect the environment or the health & safety of the researchers involved

Environment

- **Consider experimental design of research and side-effects of the technologies used, work with endangered fauna and/or flora / or in protected areas?**
 - **Research must comply with applicable international, EU and national law (see Guide) – describe which law and how project research will comply**
 - **Provide an assessment of potential risks to the environment and measures to avoid/minimise such risks**
 - **Provide or describe relevant national authorisations**
-

Health & safety

The health and safety of all human participants in research - as subjects, investigators or uninvolved third parties, must be a priority in all research studies

- **Applicable law, ethical principles**
- **Establish and follow a set of safety checks and procedures and provide the risk assessment.**
- **Work with toxic chemicals, explosives or radioactive materials - staff should have adequate training in storing, handling and disposing**
- **Research 'in the field' – describe the set of procedures to keep researchers and subjects safe**

Seznam látek, sw a technologií uvádí EU Export Control Regulation 428/2009 – upraveno v roce 2017:

Komplex odpovídajících informací:

<http://ec.europa.eu/trade/import-and-export-rules/export-from-eu/dual-use-controls/>

Odkazy na přehledy omezujících a národních opatření

Do projektu uveďte podrobnosti o modalitách, jak zajistíte souhlas s nařízením a předejdete nežádoucím komplikcím. Dokládá se exportní licence.

MISUSE USE OF RESEARCH RESULTS

This section concerns research involving or generating materials, methods, technologies or knowledge that could be misused for unethical purposes. Although such research is usually carried out with benign intentions, it has the potential to harm humans, animals or the environment.

Risk-assessment and appropriate **steps to avoid misuse**

You must also comply with the numerous international, EU and national laws that address concerns relating to potential misuse of materials, technologies and information.

Specific cases: Chemical, biological, radiological and nuclear security-sensitive materials and explosives (CBRNE) —take appropriate measures to provide adequate security for the facility used, personnel, transfer and informations, (classified deliverables and limited dissemination recommended).....

PART 5 -- ANNEXES ON ETHICS

- **Provide documents needed under national law (e.g. opinions of ethics committees, notifications of activities, authorisations)**
- **English summary required for documents in other languages**
- **If such documents will be specifically requested for the project, the request **must contain the project Title.****

Ethics considered in the Model Grant Agreement

Art 34: 'Ethics and Research Integrity'

Must comply with ethical and research integrity principles

Must comply with international, European and national law

Activity prohibited in EU and performed outside EU cannot be funded

Must comply with 'ethical requirements' agreed in annex 1

Before beginning an any activity with ethical implication, applicant must provide relevant approval (*if not in English, a summary in English is to be provided*)

Grant can be reduced/terminated if breached – legal action may also be taken

How to complete your ethics self-assessment

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/ethics/h2020_hi_ethics-self-assess_en.pdf

Horizon 2020 Annotated GA – Ethics – grant preparation related ethics information:

http://ec.europa.eu/research/participants/docs/h2020-funding-guide/cross-cutting-issues/ethics_en.htm

Strategy to minimize ethical misconduct

http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/fp7/89797/improper-use_en.pdf

Textbook on ethics in research

http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/textbook-on-ethics-report_en.pdf

The European Code of Conduct for Research Integrity – revised 2017
<http://www.allea.org/wp-content/uploads/2017/05/ALLEA-European-Code-of-Conduct-for-Research-Integrity-2017.pdf> ; Key Resources in Annex; (20 pages with Annexes).

The ALLEA Permanent Working Group on Science and Ethics (PWGSE)

The Network of European Research Ethics Committees (EUREC – project)
keeps a list over national ethics committees
(<http://www.eurecnet.org/information/index.html>),

For **questions of privacy and data protection**, the European Commission maintains a list of national data protection agencies
(http://ec.europa.eu/justice/data-protection/bodies/authorities/index_en.htm)
www.uoou.cz

Handbook on European data protection law - 2018 edition :

<https://fra.europa.eu/en/publication/2018/handbook-european-data-protection-law>

Project TARGET “Law enforcement capabilities topic 3: Pan European platform for serious gaming and training”:

Deliverable of the Project: **RESEARCH ETHICS COMPLIANCE KIT:**

<http://www.target-h2020.eu/wp-content/uploads/2016/02/160126-TARGET-DL-ART-D8.03-Research-ethics-compliance-kit-R0.0-public-version.pdf>

<http://www.law-train.eu/ethical-guidelines/> - LAW-TRAIN has passed the Ethical Review in H2020 by the European Commission with the best possible result!(2016)

Good inspirational manual

THANK YOU

QUESTIONS?

Eva Hillerová, hillerova@tc.cz
